

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
A lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:
Pritz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
A hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások inté-
zendők
Telefon-szám 21

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetések

A kiadóhivatalban fogadtat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.

Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1911.

XL. évfolyam 176. szám.

Péntek, augusztus 4.

Tűzveszedelmek megelőzése.

— augusztus 4.

(B. ö.) Az embergyilkoló nyári hő-
ségnek rendes kísérője a szapora tűzvesze-
delem. A napilapok már is kellesténél job-
ban telve vannak pusztító tüzesetekről
szóló hírekkel. Ma egy virágzó község esik
mortalékául a tűznek, holnap egy fürdő-
telep ég le, másnap pedig egy nagyszabású
gyárvállalat pusztulásáról szerzünk kény-
telen-kelletlen tudomást.

Ha elolvassuk ezeket a híreket, csak-
nem mindegyik azzal végződik, hogy oltás-
ról, mentésről szó sem lehetett, a falu népe
fejvesztetten tehetetlenül állott a vesze-
delemmel szemben, mert: 1. nem volt elég
viz, 2. nem volt begyakorlott tűzoltóság, 3.
rosszak voltak a tűzfecskendők. Ez a há-
rom ok felmerül majdnem minden na-
gyobb tűzpusztításnál. Ezt a három okot
tehát ha azt akarjuk, hogy a tűzpisztítás-
ról szóló nyári rémkronikák eltűnjenek,
okvetlenül meg kell szüntetni.

Mintegy 25—30 esztendővel ezelőtt
kezdődött nálunk Magyarországon a tűz-
oltódsi. Jó 10 esztendeig nem is volt ked-
veltebb passziója a falvak és városok népé-
nek, mint önkéntes tűzoltó-egyesületek
szervezése s azok munkájában való rész-
vétel. Különösen a külsőségekben értünk
el hatalmas eredményeket. A szabóipar
csaknem föllendült a cifrábbnál cifrább
tűzoltó uniformisok készítése révén. A fé-
nyes uniformisok máig is megmaradtak,
sőt élnek és virágznak a tűzoltó majálisok
és tűzoltó bálók is, ámde sajnos, mind máig
hiányzik, különösen a falusi népnek tűz-
oltásra való rendszeres nevelése.

Ki akarunk kerülni mindennemű fél-
reértést. Épen ezért magunk részéről is
nyíltan valljuk, hogy tűzoltás tekintetében
sokkal jobban állunk, mint 2—3 évtizeddel
ezelőtt. Vannak városok, vannak falvak is,
amelyeknek begyakorlott tűzoltósága és
használható tűzfecskendője és más egyéb
tűzoltó felszerelése van. Ámde viszont
vannak városok és falvak, ahol tűzoltóság
nincs, vagy ha van is csak arra való, hogy
tűzveszedelem pillanatában a saját fej-
vesztettségével még nagyobbra növelje a
veszedelmet.

Általában véve az önkéntes társulatok-
tól nem is igen sokat várunk a tűzoltást
illetőleg. Nem azért, mintha magyarnak
nem volna a tűzoltás tudományának elsa-
játításához fölfogása, hanem pusztán csak
azért, mert fegyelmetlenek vagyunk. A
bátorság, a halálmegvetés, a fürgeség ami
a tűzoltónak legfőbb erénye, mind meg van
bennünk, de nincs meg a fegyelem, ami
nélkül rendszeres tűzoltás el sem képzel-
hető s amely fegyelmet az önkéntes testü-
letek bajosan fogják bele nevelni a ma-
gyar népbe.

A segítség itt tehát az volna, hogy al-
kalmassá mondduk ki jóformán az
egész falunépét a tűzoltásban. Nem azt
akarjuk ezzel mondani, hogy küldjünk fel
mindenkit a tűzoltó tanfolyamra. Ennek a
költségeit a szegény agyonnyomorgatott
községek amugy sem bírnák meg, hanem
próbáljuk meg például a mostani fapuskás
katonásdi helyett az elemi iskolákba be-
vezetni a tűzoltás elemi szabályainak okta-
tását. A falusi tanító vigye el a gyermeke-
ket a községi tűzoltó szertárakhoz. Ma-
gyarázza meg nekik azt, hogy milyen a
szerkeze, milyen a kezelési módja a tűz-
oltófecskendőknek.

Az ifjuság nevelése után következhe-
tik az öregek nevelése. Jóformán minden
vármegyének van szabályrendelete, amely
szerint a háztulajdonosok tartoznak állandóan
készenlében tartani udvaraikon
könnyen hozzáférhető helyen egy na-
gyobbfajta hordó vagy kád vizet, létrát és
horgot. Tegyük azonban vizsgálat tár-
gyává, hogy a szabályrendeletek e szigorú
rendelkezését hány helyen tartják be pon-
tosan?

A tűzveszedelmek megelőzésének a
legjobb eszköze tehát a népnek a nevelése.
Amíg az irányban nem történik meg a
kellő intézkedés, addig állandóan retteg-
hetünk különösen a nyári hőség idején a
vöröskakas rémes pusztításaitól. Ha azon-
ban mindenki tudni fogja és teljesíti a tűz-
kiütése előtt kötelességét, a veszedelem
nagyságát jelentékenyen csökkenthetjük s
a nemzeti vagyonnak tűz által való elpusz-
tását jelentékeny mérsékben megaka-
dályozhatjuk.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefonszám 118.) minden nap reggel 6
órától kezdve déli 12 óráig az urak részére nyitva van
hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől
1/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5—7 óráig
urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap
délben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva.

Az ingyenes olvasóhelyiség és könyvtár nyitva
van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és
ünneppapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárra
vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Nagy-
becskerek város képviselőtestülete folyó
hó 7-én, hétfőn délután rendkívüli közgyű-
lést tart, melynek legfontosabb tárgya lesz
a 18000 koronás kormánysegélynek a tiszt-
viselők között való felosztása. Ugyanez
ügyben a város állandó választmánya ma
délután ülésezett Strosz Béla városi fő-
jegyző, polgármester helyettes elnöklésé-
vel s az állandó választmány javaslatát la-
punk holnapi számában közöljük.

— A bíróság köréből. Szabó Béla nagy-
becskereki vizsgálóbíró nyári szabadságá-
ról visszaérkezett és újból megkezdte hiva-
talan működését.

— A borászati felügyelő Nagybecskereken.
Suly Antal országos szőlészeti és borászati
felügyelő körútjában Nagybecskerekre ér-
kezett s itt megvizsgálta az egyes szőlőker-
teket, hasznos tanácsokkal és utbaigazítá-
sokkal látván el a szőlősgazdákat.

— A városok segélye. A kormány tudva-
levőleg mint tavaly úgy az idén is három
millió koronát fordít a vidéki városok se-
gélyezésére, amely összegből a belügymi-
nister két millió koronát már folyósított
is. E két millió koronából Nagybecskerek
városának 18.000 korona jut, amelyet a
tiszviselők fizetésének kiegészítésére for-
dit a város s az összeget legközelebb már
fel is osztják.

— Házasság Löwy Zsigmond nagy-
becskereki földbirtokos augusztus 10-én
házasságot köt Lövinger Ilonka kisasz-
szonnyal Aradon.

— Szeged a hírlapírókért. Szeged város
közgyűlése a következő köriratban hívja
fő az ország valamennyi törvényhatóságát
a Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjinté-
zetének támogatására:

Kedves barátaink és atyánkfiai, a Ma-
gyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézete
ez évben ünnepelte fennállásának har-
mincadik évfordulóját, amely alkalmat
kötelességszerűleg fölhasználni kívántunk
arra, hogy elismerésünket és hálánkat ki-
fejezésre juttassuk azon hathatós támoga-
tásért, amivel a magyar sajtó városunkat
fejlődés iránt való törekvéseiben, különö-
sen pedig az árvíz-utáni újjáépítés nehéz
munkájában részesítette és négyezer ko-
rona alapítókével alapító tagul léptünk be
az egyesületbe, kimondván, hogy az alap-
tőke kamatai fejében évi 100 koronát költ-
ségelőirányzatunk terhére az egyesület
pénztárába befizetünk. Az ország tekinté-
lyes lapjai mind behatóbban foglalkoznak
hasábjaikon a törvényhatóságok, várme-
gyék, városok s a községek életével és köz-
ügyeivel és fölhíva a vezető körök, vala-
mint az érdeklődők figyelmét, alkalmat
adva a hozzáértők megnyilatkozására, nem
kicsinyelhető befolyást gyakorolnak a köz-
vélemény irányítására és jelentős tényezői
az előhaladásnak. Ennek a munkának az
értékét kívánjuk méltányolni és elismerni,
másképp a törvényhatóságok elismerésé-
nek megnyilatkozásával a magyar sajtó
erköcsi színvonalának emelésére ohajtunk
közrehatni, amidőn határozatunkról érte-
sítve benneteket, arra kérünk, hogy az em-
lített cél elérését hasonló határozatokkal
támogatni méltóztatassatok.

Szeged szabad királyi város törvény-
hatósági bizottságának, 1911 június 30-ik
napján folytatva tartott közgyűléséből.

— Nagybecskereki bakák Temesvárott.
Mint Temesvárról jelentik, a huszonkilen-
cedik gyalogezrednek Nagybecskereken
állomásozó első zászlóalja tegnap délelőtt
Temesvárra érkezett, hogy részt vegyen
az e hónap közepén Lippa környékén tar-
tandó hadgyakorlatokon.

— A katalinfalvai gyermek-zenekar hang-
versenye. Krecsány György karmesternek jó
hírnevű katalinfalvai gyermekzenekara
holnap és holnapután a Korona szállodá-
ban válogatott műsoru hangversenyt ren-
dez. A műsor a következő: 1. Fucik: „Salve
Imperátor“ induló. 2. Eilenberg: „Die
Wachtparade kommt“. 3. Titl: Ouverture
a „Königsleutenant“-ból. 4. Gilbert: Wenn
die Füsschen sie heben“ keringő a
„Keusche Susanne“ c. operett. 5. Milöcker
„A szép lengyel nő“, mazurka a „Kol-
dusdiák“-ból. 6. Reckling: „Nászgyveleg“. 7.
Krecsány „Dr. Löffler-induló“. 8. Dierig
„Az őrségen“ zeneillusztráció. 9. Lehár:
„Luxemburg induló“. 10. Eilenberg: „Die
Mühle im Schwarzwald“ idill. A hangver-

seny mindkét napon este fél 9 órakor kezdődik. Belépődíj személyenként 50 fillér.

— **Agyonszurt huszár.** Mint Aracsról jelentik lapunknak, a napokban ott a nagykorosmában véres verekedés történt. A verekedést Horváth Sándor szegedi közhuszár provokálta, aki szabadságon volt odahaza s a korosmában mulatozás közben garázdálkodni, kötekedni kezdett a többi legényekkel s midőn látta, hogy azok nem eléggé respektálják huszári mivoltát, kardot rántott s azzal hadonázni kezdett. A részeg huszár a kardjával valahogy megvágta Palics Mihályt, mire ennek öccse András kést rántott s azzal leszurta a vagdalkozó huszárt, aki összeesett és szörnyethalt. Palicsot persze nyomban letartóztatták és a nagybecskereki kir. ügyészség fogházába szállították. Az eset megvizsgálására Szabó Béla vizsgálóbíró, Czenger Nándor kir. ügyész, továbbá Halász Miklós szegedi huszárszázados és Juhász Antal hadnagy a helyszínen jártak, ahol vizsgálatot tartottak.

— **A dohányos betörő.** Resicabányáról írják: Keddről szerdára való éjszaka betörték Deutsch Manó resicabányai kereskedő boltjába. A tettes a szomszédos állami iskola udvarának kerítésén átmászva, ott kiásta Deutsch boltjának falát. Az elhagyott udvarban nyugodtan tudott dolgozni s nem kellett attól tartania, hogy valaki megzavarja. A betörő a falba jókora nyílást csinált s azon át kényelmesen bemászott az üzletbe. Ugy látszik, előzőleg te-repszemlét tarthatott, mert az üzletbe az ázott nyíláson át épen szabad helyre — két magas pole között — hatolt be. A betörő szenvedélyes szivarozó lehet, aki nincs megelégedve a dohány megdrágulásával, mert legelőször is a szivaros fióknak ment és két skatulya portorikó szivart azonnal magához vett. Azonkívül elemelte a kezé-ügyébe esett körülbelül hét korona értékű levélbélyeget is. További tevékenységében valószínűleg megzavarta valami nesz, mely a kereskedőnek a bolttal szomszédos lakásból jöhetett, mert minden kutatást abba-hagyva elmenekült. Távozása előtt azonban a szivarokon és bélyegeken kívül még egy darab szagos szappant is vitt magával. Ugy látszik, szükségét érezte annak, hogy a piszkos munka után otthon megmosakodjék. Az ismeretlen betörő után a csendőrség erélyes nyomozást indított.

— **Aki ötször akasztja fel magát.** Orosz János ötvenöt éves méhkereki gazda különös körülmények között pusztította el magát. Sok baj, keserűség érte a nagy családos embert az utóbbi időben. Négy-szer kísérte meg az öngyilkosságot s mind a négy-szer meghiusította tervét a véletlenül jött segítség. Tegnap délután aztán, mikor rövid időre magára maradt, szobájának a mestergerendájára fölötötte magát. Hazaérkező felesége rémülten sietett a szerencsétlen életunt segítségére, levágta a férjét a kötélről, de már későn volt.

— **Betörés.** Mint Törökkanizsáról jelentik, kellemetlen meglepetésre jutott Berninger Mihály ottani lakos felesége a napokban, amikor lakására haza tért. Amíg ő és az ura kint a városban jártak, valaki lakásukat feltörte és minden könnyebben elvihető dolgot, pénzt és ékszert magával vitt. A csendőrség erélyesen nyomozza a tettét.

— **Tűzek.** A napokban nagy zivatar közepette tűz pusztított Kupuszinán és a tűz martalékává vált egy nagy kazal gabona és egy cséplőgép. — A múlt héten Okereszturon is volt több helyen tűz. Jajagin Zsivának és Setyerov Sándor Nikolinnak terméséből égett el egy-egy kazal gabona.

— **Vizbefult gyermek.** Románszentmihályon Brizzi Lázár hét éves gyermek a falu melletti Béga folyó partján játszadozott, amikor a sikos, kavicsos parton hirtelen kicsuszott és a vízbe esett. Miután a szerencsétlenség idején senki sem tartózkodott a közelben, a szerencsétlen gyermek a hullámok áldozata lett. Holttestét még eddig nem sikerült kifogni.

— **Lakások elképzelhető-e vén házban sok lakó után poloska nélkül?** Mielőtt ily lakásba beköltözne, tisztítsuk azt ki alaposan Löcherer Cimexinnel. Ez eddig az egyedüli szer, amelytől a poloskák nyomban elpusztul-

nak, petéik pedig a Cimexin hatása folytán kiszáradnak és többé ki nem kelnek. Nem piszkít, foltot, szagot nem hagy, a legkényesebb butor is tisztítható vele. Moly ellen egyedüli biztos szer. Kapható: Kollarich Gábor, valamint Czika József László gyógyszerárban Nagybecskereken. 701-208

Színház, irodalom.

* **Fölvétel az országos színművészeti akadémiába.** Az országos m. kir. színművészeti akadémián a beiratások az előkészítő osztályba szeptember hó 12., 13., 14.-én, az akadémia I. és II. osztályába pedig szeptember hó 15.-én tartatnak meg d. u. 3 órától 5 óráig. Az országos m. kir. színművészeti akadémiába való felvételhez megkívántatnak: a) Szinpadias esinos alak. b) Tiszta kiejtésű csengő hang. c) Kifejlett testi alkotás mellett (melyről az intézeti orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, legalább 16 éves kor a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyítandó. d) Anyai műveltség és iskolai képzettségről való bizonyítvány, amennyit e korban minden művelt ifjútól megvárhatni, különösen a magyar nyelvtan alapos ismerete. e) Szülői vagy gyámi megegyezés. Amely jelentkezővel ezek nem személyesen jelennek meg, megegyezésüket hiteles iratban tartozik az illető felmutatni. f) A jelentkező növendék esupán a valóságos és törvényes családi nevével irathatja be magát. g) Jó magaviseletről szóló erkölcsi bizonyítvány, vagy hatóságilag, vagy ismert egyének aláírásával mulhatlanul igazolandó. h) Minden újonnan jelentkező az előkészítő osztályba csak próbaidőre vétetik fel; ennek leteltével vizsgálatot tesz. A fölvétel tehát nem végleges s a letelt próbaidő után a tehetségtelen vagy hanyag növendék elbocsáttatik. i) Az előkészítő, valamint az I. akadémiai osztály növendékei 4 korona beiratási díjat s 10 korona felvételi díjat, az akadémia II. osztály növendékei pedig 4 korona beiratási díjat, 2 korona bélyegdíjat, azonkívül minden növendék 60 korona tandíjat tartozik két részletben u. m. 30 koronát a felvételkor és 30 koronát február 1-én előre fizetni. j) Minden fölvetett növendék tartozik szülőivel vagy gyámjával együtt az eléjük terjesztendő kötelezvényt aláírni. Bővebb értesítést az intézet igazgatósága (Rákóczi-ut 21. sz. II. em. kországgal ad.

* **A „Magyar Figyelő”-nek,** Tisza István és Herczeg Ferenc kitünő folyóiratának, augusztus elsejei száma gazdag tartalommal és előkelő íróival méltóan sorakozik az eddigi számokhoz. Bernát István az „Általános választói jog hatásáról az Egyesült Államokban” ir alapos forrástanulmányokra felépített cikket. Alexander Bernát nagyszabású essait-irt korunk művészi mozgalmairól, amelyek az illusztris szerzőnek álláspontját és felfogását a nálánál megszokott világossággal domborítják ki. Kenedi Géza „A beszéd művészete” címen a retorika mai szerepéről értekezik. Természettudományi cikket Szabó Zoltán a „Botanikai kertek feladata” címen közöl. A szépirodalmi rovatban találjuk Széllősi Zsigmond kitünő novelláját A legnagyobb gavallér címen, míg Herczeg Ferenc folytatja a „Vörös Kakas” gyűjtő név alatt összefoglalt szatirikus jellemzéseit, a melyek megdöbbentő élességgel mutatnak rá a jelszavak és gyakorlat közti különbségre. A tartalmas feljegyzések rovatban ezuttal sok irodalmi vonatkozású cikket találunk, amelyek szempontjaik eredetiségénél és megírásuk irodalmi előnyeinek fogva, szerencsésen egészítik ki e rendkívül gazdag tartalmat. A Magyar Figyelő előfizetési ára negyedévre 6 K, félévre 12 K, egész évre 24 K. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

* **A Politikai Hetiszemle** című politikai, közgazdasági és társadalmi hetilap legújabb száma a következő tartalommal jelent meg: A parlamentarizmus veszedelme. Irta R. — Belföld. A politikai helyzet. Irta sz. s. — Külföld. A marokkói kérdés. Irta Székely Sámuel. — Közgazdaság. Az argentiniai hus. Irta Nos. — Az értéktörszéről. Irta B. A. — Társadalom. Gyári szerencsétlenségek. Irta Örs. — A hétről. A konstantinápolyi tűzvész. — Katonai irodalmi pályázat. — Zilahi Kiss Béla. — Román ügyek. — A hőség. — Közgazdasági közlemények.

TÁVIRATOK.

Vihar után csönd.

Bocsánatkérések. — Csöndes technikázás. — És egy kis véderővita.

Budapest, aug. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház mai ülése a vezeklés napja volt. A tegnapi szenvedelmes és szégyenletes jelenetek után a Justh-párt is elszégyelte magát s ma csöndesebben viselkedett. Mindössze két névszerinti szavazást csinált s azután szóhoz juttatta a pártonkívüli függetlenségi Károlyi József grófot, hogy elmondhassa véderőbeszédét. Az ülés a hírlapírók kiengesztelődésével kezdődött, majd pedig a mentelmi bizottság határozata értelmében Pozsgay Miklós és Pál Alfréd vezeklett, bocsánatot kérve tegnapi viselkedésükért.

Az ülést délelőtt fél 11 órakor Berzevichy Albert elnök nyitotta meg s minde-
nekelőtt

a megsértett hírlapírók

ügyéről nyilatkozott. Az elnök kijelenti, hogy megállapították, hogy a hírlapírók részéről közbeszólás nem történt s Angyal József háznagy rendreutastása téves volt. Miután a magyar parlamentnek régi hagyománya, hogy a sajtó munkásait a parlament egyik tényezőjének tekinti és sohasem történt olyan dolog, mely a jó viszonyt megzavarta volna, azt hiszi, hogy a fenti ténynek megállapításával a jó viszony ezután sem szakad meg. (Általános helyeslés.)

Most egy kis

névszerinti szavazás

következett, mert Rákosi Viktor, aki tegnap visszavonta a szabadságkérést, ma újra beadta s e fölött szavaztak. A szabadságot nem adták meg.

A névszerinti szavazást

Pozsgay és Pál bocsánatkérése

követte. Darvay Fülöp a mentelmi bizottság előadója beterjesztette ugyanis a bizottság határozatát Pozsgay Miklós és Pál Alfréd ügyében s a határozat úgy szól, hogy a két képviselő köteles a Házat megkövetni.

Erre ugy Pozsgay Miklós mint Pál Alfréd külön-külön sajnálkozásukat fejezik ki a történetek felett s ezért a Háztól bocsánatot kérnek.

Solymossy Ödön báró beterjeszti a véderőbizottság jelentését a honvédségi javaslatról, majd ismét

névszerinti szavazások

következtek Zemplénnvármegye, a czeplédi kaposzegesői és hajduszoboszlói népgyűlések kérvényei felett.

Egy óra tájban, a névszerinti szavazások végeztével sor kerülhetett

a véderővita

is..

Ma a pártonkívüli függetlenségi részéről Károlyi József gróf szólalt fel a javaslat ellen. Támadta Okolicsányit, a közös hadsereget s kijelentette, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Az osztrák parlamenti helyzet.

Budapest, aug. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik Gautsch báró osztrák miniszterelnök holnap délelőtt 11 órakor külön kihallgatáson jelenik meg a királynál, hogy jelentést tegyen a nyári üléséről.

Az osztrák miniszterelnök a királynál.

Budapest, aug. 4. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Az urakháza tegnap, csütörtökön elintézte a Reichsrath által már letárgyalt törvényjavaslatokat s ezzel némi szünet áll be az

osztrák politikai életben, amely rövid szünetet a kormány tagjai nyári üdülésül használnak fel. Augusztus 17-én, az uralkodó születésnapja előtt azonban már minisztertanács lesz s ez az időpont tekinthető az őszi ülésnek kezdetének is. Jól értesült politikai körökben azt mondják, hogy augusztus végén kezdik meg a tárgyalásokat a cseh pártokkal, amely valószínűleg eredményre fog vezetni s ez esetben a cseh tartománygyűlés újabb megfogja kezdeni rendes munkálkodását. A csehországi német képviselők legutóbbi prágai értekezletükön azon véleményüknek adtak kifejezést, hogy a tartománygyűlés megnyitása alkalmával pusztán formalitások lesznek, amelyeknek elintézése után az üléseket el fogják napolni. Ennek megtörténte után a kormány komolyan hozzá fog látni ahhoz, hogy a betegesztendő véderőjavaslatok számára a Reichsrathnak legalább is kétharmad részét megszerezze. Szeptember havában a kormány ismét felvenni szándékozik a tárgyalásokat a parlamenti pártok vezetőivel és e megbeszélések folyamán ki fog tűnni, hogy *Gautsch* miniszterelnök a kormány azonnali rekonstrukciójával szándékozik-e parlamenti többséget szerezni magának. A csehországi német képviselők — mint azt a prágai értekezleten kifejtették — azon a nézeten vannak, hogy a kormánynak a csehek nem szabad kedvezményekkel és ígérettel leköteleznie, sőt maguk a csehek is — legalább a radikálisabbak — úgy vélekednek, hogy egy teljesen neutrális, ugynevezett hivatalnok-kormány alakítása volna leginkább megfelelő.

A megsértett újságírók ügye.

Budapest, aug. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *Berzeviczy* Albert házelnök ma délelőtt 10 órakor fogadta a parlamenti hírlapírók megbízottait, akik kijelentették, hogy *Angyal* József házelnöknek a képviselőházban tegnap tett nyilatkozatával nem elégszenek meg, hanem külön elnöki nyilatkozatot kérnek. *Berzeviczy* Albert házelnök kijelentette, hogy hajlandó a sértés reperálására, de előbb tisztázzák azt a kérdést, hogy a hírlapírói karzatról kiáltottak-e sértő szavakat a háznagyra s ha igen, egy a sértőnek szintén nyilatkoznia kell. A hírlapírók szindikátusa megállapította, hogy a Justh-párti „Magyarország“ munkatársa súlyosan sértő szót kiáltott a háznagyra, amiért is az illetőnek nyilvánosan sajnálkozását kell kifejeznie. Az illető újságíró ennek folytán a „Magyarország“ mai számában ilyen nyilatkozatot tesz. Ezután *Berzeviczy* Albert házelnök kijelentette, hogy a képviselőház mai ülésén a sértést reperálni fogja, ami — mint azt a képviselőház üléséről szóló tudósításunkban olvasható — meg is történt.

Pozsgay és Pál párbaja.

Budapest, aug. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) *Pozsgay* Miklós és *Pál* Alfréd képviselők a tegnapi incidensből kifolyólag tegnap délután 5 órakor egy belvárosi vívóteremben kardpárbajt vívtak. A felek ötször csaptak össze s mindketten könnyebben megsebesültek. A párbaj után a felek kibékültek.

Szerb gyanúsítások.

Budapest, aug. 4. (A Torontál ered. táv.) Mint Belgrádból jelentik, az ottani lapok gyanúsító híreket közölnek Monarchiánkról. Többek között azt írják, hogy osztrák vezérkari tisztek járnak Szerbiában és ott kémkednek. Természetesen ezek a híresztelések csak alaptalan és rosszhiszemű gyanúsítások.

Leégett község.

Budapest, aug. 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Rimaszombatról sürgönyzik, Rimatokod községben tegnap tűz ütött ki, amely olyan rohamosan terjedt, hogy az egész községet elhamvasztotta. Száznegyven ház égett le és három ember a tűzbe veszett. Ötszáz ember hajléktalanná vált.

A kolera.

Budapest, augusztus 4. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Triesztből sürgönyzik, ott tegnap 3 koleraeset fordult elő.

Konstantinápolyban tegnap 27 kolera megbetegedés és 15 halálozás volt.

Tőzsde.

A Lloyd budapesti távirata augusztus 3.	
Buza (augusztusra)	21'86— —
Buza (októberre)	22'32— —
Zab (augusztusra)	— — — —
Rozs (augusztusra)	16'02— —
Tengeri (augusztusra)	15'12— —
Tengeri (októberre uj)	14'76— —

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Törökbecse község előljáróságától.

Arlejtési hirdetmény.

A törökbecsei állami elemi fiu- és leányiskola felépítése alkalmával teljesítendő: 1. föld, kőműves, elhelyező és rábitz munka; 2. kőfaragó (működő) munka; 3. szobrász munka; 4. vas munka; 5. ács munka; 6. cserépfedő munka; 7. bádogos munka; 8. burkoló munka; 9. padozati munka; 10. asztalos, lakatos és mázoló munka; 11. üveges munka; 12. szobafestő munka; 13. vászonyredőny munka; 14. cserépkályhás munka; 15. vaskályhás munka; 16. takaréktűzhely munka; 17. villamoscsengő berendezés; 18. tőzszóró clostberendezés; 19. udvarrendezés és kerítés; 20. kútkészítési munka elkészítésére, illetve szállítására nyilvános árlejtés hirdettetik, a következő feltételek mellett:

1. Az árlejtésen részt vehetnek mindazon szakértő hazai iparosok vagy vállalkozók, kik iparuk gyakorlására engedéllyel bírnak.

2. Ajánlat az összes munkára, egyes munkacsoportokra vagy munkanemekre külön-külön tehető.

3. A munkákra vonatkozó munkakivonatok és ajánlati minták ivenként 20 fillérért vállalkozók rendelkezésére bocsájtatnak, kik kötelesek azokba egységárait beiktatni a végösszegeket úgy számjegyekkel, mint betűkkel kiírni.

4. Az 1 koronás okmánybéllyel ellátott és öt pecséttel lezárt ajánlatok 1911. évi augusztus hó 29-én d. e. 12 óráig Törökbecse község előljáróságának jegyzői hivatalánál nyújtandók be, vagy oda posta útján küldendők. Ugyancsak ott fognak beérkező ajánlatok d. u. 2 órakor hivatalosan felbontatni.

5. A kiírt munkanemekre vonatkozó ajánlatok közül csak azon ajánlatok vétetnek figyelembe, melyek a kiszolgáltatott eredeti ürlapokon és ajánlati iveken tettettek és melyekben szövegmódosítás nem fordult elő. Kivételt képeznek az alternatív ajánlatok, melyek az eredeti ürlapok mellékletei gyanánt is benyújthatók.

Későn érkezett, távirati uton küldött vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

6. Ajánlattevő vállalkozó kötelesek az ajánlati összeg 5%-át, azaz öt százalékát bánatpénz gyanánt bármely m. kir. állampánztárnál vagy adóhivatalnál az ajánlat benyújtása előtt óvadékképes értékpapirokban letétbe helyezni és ennek letételét igazoló eredeti letéti nyugtát az ajánlat-

hoz csatolni. készpénz vagy értékpapír az ajánlathoz nem csatolható.

Az ajánlatok borítékjai a következő felirattal láttandók el: „Ajánlat a törökbecsei állami elemi fiu- és leányiskola munkájára“.

7. A munkák a f. évben megkezdendők és oly erővel folytatandó, hogy az épület ez évben tető alá hozható és 1912. év augusztus hó 1-én teljesen száraz állapotban használatba vehető legyen.

8. A munkákra vonatkozó általános és különleges feltételek és tervek Törökbecse község előljáróságának jegyzői hivatalában és Sárkány Ervin műépítész irodájában (Budapest, IV. ker., Váci-utca 71. szám) naponta d. e. 9—12 óráig megtekinthetők. Ajánlati minták és munkakivonatok csakis a műépítész irodája útján fognak a jelentkező vállalkozóknak kiszolgáltatni.

9. A munka elnyerője a munka teljesítéséhez csakis a magyar szent korona országai területén előállított anyagokat és berendezési tárgyakat építhet be, a munkához pedig magyar honos műszaki erőket, iparosokat, munkavezetőket és munkásokat alkalmazhat.

Ezen kötelezettségében a művezető műépítész ellenőrzésének tartozik magát alávetni. Külföldről beszerzendő anyagok és berendezési tárgyakra indokolt esetekben csak a felsőbb hatóság adhat engedélyt.

10. A munkát elnyerő vállalkozó 5%-os bánatpénze a közszállítási szabályzat B/8 pontja értelmében 10%-ra mint biztosíték kipótlandó s ezen címen a jótállási határidő lejártáig visszatartatik.

11. A beérkezett ajánlatok között az ajánlott árakra való tekintet nélkül Törökbecse község előljárósága a vármegyei kir. tanfelügyelő közbenjöttével szabadon dönt.

Törökbecse, 1911. évi július havában.

Breitkopf Kálmán s. k., Schreiber Antal s. k.,
jegyző. bíró
773—1.1

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetem a tisztelt fogbetegeimet, hogy **Schebek Ottó fogtechnikust elbocsátottam** és ennél fogva semmiféle pénzfelvétele most már nem jogosult. Kellemtelenségek elkerülése végett neki ne tessék még felszólításra sem pénzt adni. Műtermem egyelőre ugyanazon a helyen a t. közönség rendelkezésére áll.

Kiváló tisztelettel:

787—1.1

Dr. Magyar Károly.

Tizezer korona

készpénz lefizetése mellett kapható Nagybecskereken közvetlenül a város mellett egy

14 holdas szálló.

A vételár hátralevő része évi részletekben törleszthető. A szállót esetleg két parcellában is eladják. —

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

472—x 32

Torontálvármegye alispánjától.
21109/1911. sz.

Versenyárgyalási hirdetés.

Torontálvármegye közönségének szolgáltatásban álló trvh. utkaparók *csizma szükségletének 1911., 1912., 1913., 1914. és 1915. évekre leendő biztosítása céljából 1911. évi augusztus 31-én d. e. 11 órára*, Nagybeeskereken a m. kir. államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében megtartandó zárt ajánlati versenyárgyalást hirdetek.

Szállítandó előreláthatólag évenként 106 (Egyszázhat) pár csizma, a szolgáltatásban levő utkaparók száma szerint a következő megosztás szerint:

1. A nagybeeskereki utmesterség területére 17 pár;
2. A törökbecsei területére 15 pár;
3. A törökkanizsai területére 10 pár;
4. A nagykikindai területére 9 pár;
5. A zombolyai területére 11 pár;
6. A csenei területére 6 pár;
7. A módosi területére 12 pár;
8. A bánlakai területére 10 pár;
9. Az alibunári területére 9 pár és végül
10. A pancsovai területére 7 pár csizma.

A mérték az utmesteri székhelyen vehető, erős talpu, jó minőségű erős fekete bőrből készített, kemény száru, a szár egyenesen bevágva, csizmák az egyes utmesterségek területére megrendelt számban a trvh. utmesteri székhelyre szállítva adandók át. Meg nem felelő szállítmányt vállalkozó záros határidőn belül kicserélni tartozik, minek meg nem történte esetén jogosult vagyok a hiányzó szállítmányrészét vállalkozó terhére bárhol megrendelni.

A netán ismétlődő átvétel költségei vállalkozót terhelik.

A csizmaszükséglet megrendelése a m. kir. államépítészeti hivatal által minden évben a folyó évet kivéve, július 1-ig eszközlendő és a megrendelt szükséglet minden évben legkésőbb november 15-ig szállítandó, minek megtörténte az államépítészeti hivatalnak átvétel céljából bejelentendő.

A szállítmány átvétele az utmesterségek székhelyén a m. kir. államépítészeti hivatal által eszközöltetik és kifizetése a kifogástalan átvételt igazoló jegyzőkönyv alapján fog eszközöltetni.

A csizmaszükséglet kizárólag magyar anyagból állítható elő vállalkozó saját műhelyében. Ezen körülményt vállalkozó kivánságra igazolni tartozik, minek elmulasztása esetén jogomban áll a nem igazolt szállítmány árának 10%-át levonásba hozni vállalkozó keresetéből.

A vállalatot vállalkozó esetleg vállalkozókkal szerződés köttetik, melynek költségeit ez esetleg ezek viselik.

Per esetére a nagybeeskereki kir. járásbíróóság illetékessége köttetik ki.

A vállalat odaitelése után vállalkozó az egy évi szállítmány értékének megfelelő 10% biztosítékot tartozik letenni a nagybeeskereki m. kir. adóhivatalnál, mely az utolsó évi szállítmány átvétele után fog részére kiutaltatni.

A szállítást elnyerni óhajtók ajánlataikat az összes utmesterségekre nézve együttesen vagy egyes utmesterségek területére külön-külön tehetik meg. Amennyiben az egész szállítmányra teendő ajánlatban latban kikötve nincs, hogy csak az egész szállítmány elnyerésére pályázik a vállalkozó, úgy fennmarad a versenyárgyalás eredménye felett döntő hatóságnak joga arra nézve, hogy az ajánlatot csak egyes utmesterségek területére ítélje oda.

Az ajánlatban világosan számmal és betűvel kiírandó azon egységár (egy pár csizma ára) melyért ajánlattevő a csizmákat szállítani hajlandó és kiírandó, hogy ajánlattevő a versenyárgyalási, valamint a hirdetményben foglalt szerződési feltételeket ismeri.

Ajánlattevők tartoznak tett ajánlatuk után a vállalkozó egy évi szükséglet értékének 5%-át mint bánatpénzt a nagybeeskereki kir. adóhivatalnál letétbe helyezni és ennek megtörténtét az ajánlathoz csatolandó letéti nyugtával igazolni.

Fenti követelményeknek megfelelőleg kiállított ajánlatok zárt borítékban, melytől pecsételt látandó el, „Ajánlat Torontálvármegye trvh. utkaparói részére szükségelt csizmák szállítására az összes (részletenkénti ajánlat esetén csak az egyes utmesterségek sorolandók fel) trvh. utmesterség-(ek) területére“ — felírással *folyó*

évi augusztus hó 31-én d. e. 10 óráig hivatalomnál nyújtandók be, vagy hivatalom címére küldendők el.

Minden ajánlattevő által a szállítandó csizma minőségének megbíráhatása céljából egy mintacsizma küldendő be közvetlenül a nagybeeskereki m. kir. államépítészeti hivatalhoz, melyen ajánlattevő neve és lakhelye megjelölendő.

A hozzám benyújtandó ajánlatban azon körülmény, hogy ajánlattevő mintát küldött, megjegyzendő.

Fenti követelményeknek nem megfelelőleg kiállított, a kifizető határidő után bánatpénz letételét igazoló adóhivatali nyugta nélkül, végül mintacsizma nélkül érkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Nagybeeskerek, 1911. július 28.

Az alispán helyett:
Vinczehidy, m. főjegyző.
770—3.1

A törökbecsei járás főszolgabírájától.
7400/1911. sz.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Beodra** községben megüresedett **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 : I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900 : XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1911. évi **szeptember 1-ig** nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A segédjegyző javadalmazása : 1000 korona évi fizetés.

Törökbecse, 1911. évi július 29.

Br. dr. Csávossy Ignác,
főszolgabíró.
784—3.1

Ernőháza község előjáróságától.

Pályázati hirdetés.

Ernőháza község jegyzői irodájában **irnok**, avagy jegyzői pályára készülő **gyakornok** évi 800 korona fizetéssel állandó alkalmazást talál. Ajánlatok a község előjáróságához intézendők.

Ernőháza, 1911. évi augusztus 2.

Schág János, s.-jegyző.
779—3.2

A törökbecsei járás főszolgabírájától.
7394/1911. sz.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Torontáltorda** községben megüresedett **segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 : I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900 : XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket és eddigi alkalmaztatásukat, valamint nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1911. évi **szeptember 15-ig** nyújtsák be.

A később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A segédjegyző javadalmazása : 1080 kor. évi fizetés.

Törökbecse, 1911. évi július 29.

Br. dr. Csávossy Ignác,
főszolgabíró.
783—3.1

3321/1811. sz.

Pályázati hirdetés.

Nákófalva községben a **II. segédjegyzői állás**, mely 1000 kor. évi fizetés és 80 korona utiátalánnyal van javadalmazva, lemondás folytán betöltendő lévén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy jegyzői képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényüket hozzám legkésőbb **folyó évi augusztus 20-ig** benyújtsák.

A választást f. évi augusztus 21-én d. e. 9 órakor Nákófalva községházánál fogom megejteni.

Nagykikinda, 1911. évi augusztus 3.

Vogel, tb. főszolgabíró.
786—3.1

A törökbecsei járás főszolgabírájától.
7395/1911. sz.

Pályázati hirdetés.

Torontálvármegye törökbecsei járásához tartozó **Kumán** községben megüresedett **II. segédjegyzői állásra** ezennel pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 : I. t.-c. 6. §-a, illetve az 1900 : XX. t.-c. 3. §-ában előírt képesítésüket, valamint eddigi alkalmaztatásukat és nyelvismeretüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám 1911. évi **szeptember 1-ig** nyújtsák be.

Később érkező kérvényeket nem fogom figyelembe venni.

A segédjegyző javadalmazása a következő : 1000 kor. évi fizetés és 40 korona utiátalány.

Törökbecse, 1911. évi július 29.

Br. dr. Csávossy Ignác,
főszolgabíró.
785—3.1

Szén és coaks

szükségletét legelőnyösebben fedezheti, ha most tesz előjegyzést őszi és téli szállításra

porosz kőszénre **K 3-40**

elsőrendű **dio coaksra K 4-30**

árban 100 kilónként, házhoz vagy vasutállomásra szállítva

Daun Gyula cégnél

Nagybeeskerek.

752—5.5

Váraljai-utca 51-ik számú

ház eladó

Bővebb felvilágosítás ugyanott kapható.

781—3.2

Szerszám olaj

literje 48 fillér, 5 kilós bádogganna 4 korona bérmentve.

Szerszám kenőcs,

fekete és sárga kilója 60 fillér, 5 kilós bádogdoboz 4-50 kor. bérmentve.

Keserűsö kilója 20 fill., postacsomag 2-50

Ricinusolaj lit. 1-80 kor., postakanna 7-50

Creolin literje 60 fill., „ 5—

Carbolineum lit. 24 „ „ 3-50

Naphthalin kilója 60 „ „ 3-50

Kék vitriol kilója —68

Vaselin kilója 60 fillér, 1 és 2 korona.

Nyerssósav, szalamiakszesz s egyéb gazdaságoknál szükségeltet droguák jutányosan.

Kovács Sándor drogériája

Nagybeeskereken.

Telefon 43.

Tel. fon 43.

522/6 128

Hirdetéseket

jutányos árért közöl a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala.